

## U S N E S E N Í

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Dušánkové a soudců JUDr. Ladislava Derky a Mgr. Marcely Tuscanyové v právní věci **žalobce Tomáš M., nar. xxx**, bytem xxx, zastoupeného JUDr. Václavem Luťchou, advokátem, Opatovická 18, 110 00 Praha 1, **proti žalovanému Roman G., nar. xxx75**, bytem xxx, o zaplacení směnečné pohledávky 300.000,- Kč, o odvolání žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze č.j. 23 Sm 274/2006-20 ze dne 20. října 2006

t a k t o :

**Usnesení soudu prvního stupně se p o t v r z u j e .**

O d ů v o d n ě n í :

Soud prvního stupně uvedeným usnesením zamítl návrh žalobce na osvobození od soudního poplatku k jeho žádosti, podané současně s návrhem na vydání směnečného platebního rozkazu, dne 4.9.2006, kterou odůvodnil tím, že nemá v současné době dostatek finančních prostředků na úhradu soudního poplatku.

Rozhodnutí soud odůvodnil tím, že z dokladů žalobcem předložených k prokázání splnění podmínek pro osvobození od soudního poplatku, soud zjistil, že žalobce je osobou v zaměstnaneckém poměru, výše jeho čistého měsíčního platu činí 8.218,- Kč, z nemovitého majetku je spoluvlastníkem orné půdy a zahrady v kat. území Plaňany společně s manželkou, movitý majetek větší hodnoty nevlastní. Manželka je rovněž v zaměstnaneckém poměru, její čistý měsíční příjem činí 15.985,- Kč. Žalobce má vyživovací povinnost k nezletilému synovi ve výši 2.500,- Kč měsíčně, závazky vůči třetím osobám činí 500.000,- Kč. Soud dospěl ze zjištěných údajů k závěru, že podmínky pro osvobození žalobce od soudního poplatku nejsou podle § 138 o.s.ř. dány. Odkázal na existující judikaturu Vrchního soudu v Praze, z níž je zřejmé, že při posuzování podmínek podle § 138 o.s.ř. je nutno přihlížet k celkovým poměrům účastníka, přičemž musí být brána v úvahu využitelnost majetku a zejména to, že bez ohledu na žalobcem prokázané majetkové poměry, jimiž návrh na osvobození od soudního poplatku odůvodnil a které doložil, je nutno vycházet z toho, že placení soudního poplatku je zákonem danou povinností účastníka a osvobození o jeho placení je zcela výjimečným nástrojem v případech, kdy účastník žádnou možnost, jak splnit poplatkovou povinnost nemá. Taková skutečnost u žalobce prokázána nebyla, když nebyla prokázána jeho nemajetnost a neexistence možností získat prostředky na splnění zákonné poplatkové povinnosti. Soud dospěl rovněž k závěru, že Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, které žalobce soudu předložil, nebylo vyplněno zcela přesně. Soud proto návrh zamítl.

Ve včas podaném odvolání, žalobce namítal, že soud po posouzení osobních a majetkových poměrů žalobce rozhodl nesprávně, když neshledal podmínky pro osvobození od soudního poplatku. Především nesouhlasí se závěry soudu, že Potvrzení předložené žalobcem, nebylo správně vyplněno. Žalobce nevlastní žádné nemovitosti v k.ú. Holešovice. Pokud jde o vlastnictví nemovitostí v k.ú, Plaňany jde o společné vlastnictví s manželkou a pouze nepřesně bylo vyjádřeno, že je jejich vlastníkem z ½. Rovněž měsíční příjem manželky žalobce je vyšší teprve v květnu a červnu 2006 a zahrnuje rovněž stravné a z tohoto příjmu je povinna hradit výživné na syna v částce 1.200,- Kč měsíčně po dobu, kdy není v její péči. Podle názoru žalobce podmínky pro osvobození od soudního poplatku jsou v daném případě dány podle § 138 o.s.ř. Žalobce se domnívá, že při rozhodování o osvobození od soudního poplatku mělo být přihlédnuto kromě osobních a majetkových poměrů účastníka i k povaze uplatněného nároku a k výši soudního poplatku. Ten činí 12.040,- Kč, žalobce se však současně domáhá zaplacení proti témuž žalovanému pěti směnek se směnečnými pohledávkami rovněž v částkách po 300.000,- Kč, takže celková výše soudních poplatků představuje z pohledávky 1.500.000,- Kč částku 60.200,- Kč, rovnající se výdělku žalobce za dobu 7 měsíců. Přitom jde o zkrácené směnečné řízení, které není velmi nákladné, protože probíhá v nepřítomnosti účastníků, takže na straně soudu nevznikají náklady, spojené s nařízením jednání a s jeho konáním.

Po zhodnocení všech uvedených okolností měl soud podle názoru žalobce povinnost žádosti o osvobození od soudního poplatku vyhovět. Odkazuje přitom na komentář k § 138 o.s.ř. v publikaci 6. vydání C.H.BECK, 2003. Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení usnesení a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací projednal věc na základě podaného odvolání a bez nařízení jednání podle § 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř. dospěl k těmto zjištěním a závěrům.

Odvolací soud konstatoval, že žalobce doložil, jaké jsou jeho majetkové a výdělkové poměry, když k výzvě soudu prvního stupně předložil Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, jehož údaje si soud vlastním šetřením zčásti ověřil.

Při rozhodování o osvobození od soudních poplatků podle § 138 o.s.ř. zkoumá soud, zda poměry účastníka osvobození od soudních poplatků odůvodňují, nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. V daném případě svévolné či zřejmě bezúspěšné uplatňování práva nebylo soudem prvního stupně zjištěno.

Soud prvního stupně se zabýval zkoumáním poměrů žalobce a dospěl k závěru, že nelze v jeho případě vycházet pouze z poměrů majetkových, ale jeho poměrů obecně a vycházet přitom i z toho, že placení soudního poplatku je uloženo účastníku jako zákonem stanovená povinnost.

Je povinností účastníka řízení zajistit si prostředky, aby mohl dosáhnout uspokojení svých nároků případně soudní cestou, jestliže jde o nároky dosud neprokázané.

Nelze přenášet na stát tyto poplatkové povinnosti účastníka formou úlev z poplatkové povinnosti.

Ve vztahu k poplatkové povinnosti má soud nejen povinnost zabránit vzniku majetkových překážek v přístupu účastníka k soudu, ale i povinnost chránit zájem státu na získání stanovených soudních poplatků od účastníků, kteří ze zákona mají povinnost k jejich

placení.

V daném případě žalobce, jak uvádí v podaném odvolání, má v držení pět směnek, o nichž jsou vedena řízení u soudu prvního stupně. Má tak možnost potřebné prostředky na splnění své poplatkové povinnosti získat, kromě jiného, též jejich zpeněžením.

Odvolací soud proto ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že v daném případě podmínky pro osvobození žalobce od soudního poplatku nejsou dány.

Odvolací soud z uvedených důvodů rozhodnutí soudu prvního stupně podle § 219 o.s.ř. potvrdil, jak je ve výroku uvedeno.

Pro úplnost odvolací soud uvádí, že žalobce má možnost podle ustanovení zákona č. 337/1992 Sb., v platném znění, požádat soud prvního stupně o odklad placení soudního poplatku či jeho placení ve splátkách.

O náhradě nákladů odvolacího řízení nebylo rozhodováno, protože rozhodnutím odvolacího soudu řízení ve věci nekončí (§ 151 odst.1 o.s.ř.).

Poučení: Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

V Praze dne 12. ledna 2007

JUDr. Marie D u š á n k o v á , v.r.  
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: